

ข่าวสารการฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิค

— การป้องกันอุบัติเหตุระหว่างการฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิค —

ปีที่ผ่านมาเช่นกัน เกิดอุบัติเหตุกับผู้ฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิค และผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ก่อสร้างถึงกับชีวิต ในขณะที่ปฏิบัติงานขับเครื่องรอกยก (Forklift) เครื่องปั้นจั่น (Crane) อยู่

เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน สิ่งที่สำคัญคือ การรักษาและการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและอนามัยผู้ใช้แรงงาน

บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและอนามัยผู้ใช้แรงงานได้กำหนดให้องค์กรที่จัดให้มีการฝึกปฏิบัติงานแต่ละแห่งปฏิบัติตามรายละเอียดที่จะกล่าวต่อไปข้างล่างนี้ และที่สำคัญคือ ต้องให้ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคนิคจดจำไว้ให้ดีด้วย

- 1 มาตราการการป้องกันอันตรายหรือสิ่งที่เป็นภัยต่อสุขภาพ
  - (1) การป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์
การติดตั้งกระบัง รั้ว ฯลฯ สำหรับแกนเพลลาของเครื่องจักร ฟันเฟือง พูลเลย์ สายพาน ฯลฯ
  - (2) การป้องกันอันตรายที่เกิดจากวัตถุที่สามารถระเบิด ติดไฟ ไวไฟ ฯลฯ
สำหรับสถานที่ที่มีก๊าซอะเซทิลีน โพรเพน และก๊าซอื่น ๆ อยู่ เป็นสาเหตุของการระเบิดหรือการเกิดเพลิงไหม้ เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดเหตุดังกล่าว ต้องมีมาตรการใช้สถานที่โปร่งสามารถระบาย และถ่ายเทอากาศได้ดี
  - (3) การป้องกันอันตรายจากการตกจากที่สูงในสถานที่ที่อาจมีความเป็นไปได้
ติดตั้งพื้นสถานที่ทำงาน พร้อมกับราวจับ ในกรณีที่ไม่สามารถติดตั้งราวจับได้ ให้ใช้สายรัดนิรภัยแทน
  - (4) ป้องกัน วัตถุติด ก๊าซ ไอ น้ำ ฝุ่นผง รังสี ฯลฯ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ติดตั้งอุปกรณ์ปิดแหล่งที่กระจายออกของก๊าซ ฯลฯ อย่างมิดชิด ติดตั้งเครื่องระบายอากาศเฉพาะจุด ใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยเมื่อมีความจำเป็น ควบคุมดูแลสุขภาพอย่างเคร่งครัด ตามที่จะกล่าวต่อไปในข้างล่างนี้

技能実習情報

— 技能実習中の災害防止について —

昨年度以降も技能実習生や研修生が、クレーンを使って作業している時、フォークリフトを運転している時、建設工事現場で作業している時などに災害に遭い、不幸にして死亡にまで至ってしまう事例が発生しています。

技能実習中の災害を防止するためには労働安全衛生法をはじめとする労働安全衛生関係法令を守り、それに従って必要な措置を講ずることが重要です。

労働安全衛生関係法令で定められた各実習実施機関が講ずべき措置の概要は次のとおりとなっています。技能実習生にもよく認識してもらうことが大切なため、以下案内します。

- 1 危険又は健康障害防止のための措置
  - (1) 機械、器具、設備による危険の防止
機械の回転軸、歯車、プーリー、ベルト等には、覆い、囲い等を設けることなど。
  - (2) 爆発性の物、発火性の物、引火性の物、その他による危険の防止
アセチレン、プロパン等可燃性ガスなどが存在して爆発又は火災が生ずるおそれのある場所については、爆発又は火災を防止するため、通風、換気等の措置を講じなければならないことなど。
  - (3) 墜落するおそれのある場所などに係る危険の防止
作業床を設け、それに手すりなどを設置すること。手すりなどを設置することが著しく困難な場合は、安全帯を使用すること。
  - (4) 原材料、ガス、蒸気、粉じん、放射線等による健康障害の防止
それらの発散源を密閉する設備、局所排気装置を設けるなどの措置を講じ、必要に応じて保護具を使用し、後述の健康管理を

2 อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยและอนามัย

- (1) การว่าจ้างผู้ฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิคชาวต่างชาติ ต้องทำการฝึก อบรม เพื่อความปลอดภัยและอนามัย โดยมีเนื้อหาการฝึกอบรมดังต่อไปนี้
  - วิธีการใช้เครื่องจักร วัตถุประสงค์ อุปกรณ์ความปลอดภัย และอุปกรณ์ป้องกันภัย ฯลฯ
  - ตรวจสอบขั้นตอนการทำงาน ตรวจเช็คก่อนเริ่มต้นการปฏิบัติงาน
  - สาเหตุและการป้องกันโรคร้ายไข้เจ็บที่อาจเกิดขึ้นได้ในการทำงานนั้น ๆ
  - การจัดระเบียบ และสะสางให้เรียบร้อย
  - มาตรการรับมือเฉพาะหน้า และการหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

- (2) ในกรณีที่ให้ทำงานเกี่ยวกับการเชื่อมโลหะ การตัดโลหะ ฯลฯ โดยใช้เครื่องเชื่อมไฟฟ้า หรืองานที่มีความเสี่ยง งานที่อันตราย ฯลฯ จะต้องมี การฝึกอบรมพิเศษเกี่ยวกับงานนั้น ๆ นอกจากการให้การฝึกอบรมพิเศษ เกี่ยวกับการเชื่อมโลหะ ฯลฯ โดยใช้เครื่องเชื่อมไฟฟ้าแล้ว ยังมีงานอื่น อีกหลายประเภทที่ต้องให้การฝึกอบรมเป็นพิเศษ งานที่คาดว่าจะมีส่วน เกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับผู้ฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิคมีดังต่อไปนี้

อนึ่ง การฝึกอบรมพิเศษนั้น อาจฝึกอบรมได้จากผู้ที่มีประสบการณ์ ความรู้ที่มีอย่างเพียงพอจากภายในบริษัทขององค์กรที่ให้การฝึกปฏิบัติงาน แต่ต้องทำการบันทึก และเก็บรักษาไว้เป็นระยะเวลา 3 ปี

- งานการเปลี่ยนหินเจียร์หรือทดสอบการทำงานเมื่อมีการเปลี่ยนหิน เจียร์
- งานการขับเคลื่อนรถยก (forklift) น้ำหนักบรรทุกยกไม่เกิน 1 ตัน
- งานใช้เครื่องปั้นจั่น (crane) น้ำหนักบรรทุกยกไม่เกิน 5 ตัน ตลอดจน งานใช้เครื่องปั้นจั่นชนิดมีรางด้านบนสำหรับเคลื่อนย้ายสิ่งของ (Telfer) น้ำหนักบรรทุกยกมากกว่า 5 ตันขึ้นไป
- งานใช้เครื่องปั้นจั่น (crane) น้ำหนักบรรทุกยกไม่เกิน 1 ตัน งาน ขับเคลื่อนรถปั้นจั่นแบบเคลื่อนที่ (crane) และการใช้งานขับเคลื่อน ปั้นจั่นชักลอคชนิดแขวน (derrick)
- งานเกี่ยวกับฝุ่นผงชนิดพิเศษ

3 งานที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานและคุณสมบัติที่จำเป็น

- (1) งานขับเคลื่อนเครื่องปั้นจั่น ที่มีน้ำหนักบรรทุกยกมากกว่า 5 ตัน ฯลฯ ที่ ถูกกำหนดไว้ว่า (งานที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน) จะต้องให้ผู้ที่มิใช่ อนุญาติดังกล่าวเท่านั้นปฏิบัติงาน งานที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานมี มากมาย ในที่นี้จะขอกว่าแต่งานที่คาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับผู้ ฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิคตลอดจนผู้ที่สามารถปฏิบัติงานนั้น ๆ ได้ ตาม รายละเอียดต่อไปนี้

อนึ่ง การจบหลักสูตรการฝึกอบรมเท่านั้น จำเป็นต้องได้รับการ อบรมจากองค์กรการฝึกอบรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียน และต้องสอบผ่าน แล้วเท่านั้น

徹底すること。

2 安全衛生教育の実施

- (1) 外国人技能実習生を雇い入れた時は、安全衛生のための教育を行わなければならない。教育の内容は以下のとおり。

- 機械、原材料、安全装置、保護具等の取扱い方法
- 作業手順、作業開始時の点検
- 当該業務に関して発生するおそれのある疾病の原因及び予防
- 整理、整頓
- 事故時における応急措置及び退避

- (2) アーク溶接機を用いて行う金属の溶接、溶断などの危険又は有害な業務に就かせる場合には、当該業務に関する特別教育を行わなければならない。アーク溶接機を用いて行う金属の溶接などの業務のほか特別教育を行わなければならない業務は種々あるが、多くの技能実習生にかかわると思われるものは、以下のとおり。

なお、特別教育は実習実施機関の社内で十分な知識、経験を有する者が実施すればよいが、その記録を作成して、3年間保存しておかなければならない。

- 研削といしの取替え又は取替え時の試運転の業務
- 最大荷重1トン未満のフォークリフト運転の業務
- つり上げ荷重5トン未満のクレーン及び、つり上げ荷重5トン以上の跨線テルハの運転の業務
- つり上げ荷重1トン未満のクレーン、移動式クレーン、デリックの玉掛けの業務
- 特定粉じん作業に係る業務

3 就業制限業務と必要な資格

- (1) つり上げ荷重5トン以上のクレーンの運転の業務など一定の業務(就業制限業務)については一定の資格を有する者でなければ就業させてはならない。就業制限業務は多数あるが、その内、多くの技能実習生にかかわると思われるもの及び、当該業務に就くことができる者は次のとおり。

なお、技能講習を修了するには、登録教習機関にて受講し、修了試験に合格する

<ul style="list-style-type: none"> • งานการขับเคลื่อนปั้นจั่น (crane) ที่มีน้ำหนักบรรทุกทุกยกมากกว่า 5 ตันขึ้นไป ชนิดการขนย้ายระดับพื้นดิน อีกทั้ง งานขับเคลื่อนเครื่องปั้นจั่น (crane) ชนิดเคลื่อนที่ โดยผู้ขับต้องขับเครื่องพร้อมไปกับการเคลื่อนย้ายสิ่งของ <ul style="list-style-type: none"> → ผู้สำเร็จจบหลักสูตรการฝึกอบรมเทคนิคในการใช้เครื่องปั้นจั่นชนิดการบังคับขนย้ายระดับพื้นดิน • งานเกี่ยวกับการเชื่อม ตัด เพิ่มความร้อนโลหะที่ใช้กับก๊าซไวไฟรวมทั้งก๊าซออกซิเจน <ul style="list-style-type: none"> → ผู้สำเร็จจบหลักสูตรการฝึกอบรมเทคนิคในการเชื่อมด้วยแก๊ส • งานการขับเคลื่อนรถยก (forklift) (ที่มีน้ำหนักบรรทุกทุกยกมากกว่า 1 ตันขึ้นไป) ยกเว้นการขับรถบนถนน(<ul style="list-style-type: none"> → ผู้สำเร็จจบหลักสูตรการฝึกอบรมเทคนิคในการขับเคลื่อนรถยก (forklift) • งานใช้เครื่องปั้นจั่น (crane) น้ำหนักบรรทุกทุกยกไม่เกิน 1 ตัน เครื่องปั้นจั่นแบบเคลื่อนที่ (crane) และงานใช้เครื่องปั้นจั่นชักลอคชนิดแขวน (derrick) <ul style="list-style-type: none"> → ผู้สำเร็จจบหลักสูตรการฝึกอบรมเทคนิคในการใช้เครื่องปั้นจั่นชักลอคชนิดแขวน <p>4 มาตรการการควบคุมดูแลสุขภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การจ้างผู้ฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิคชาวต่างชาติ ต้องทำการตรวจสอบสุขภาพในตอนที่ได้รับเข้าทำงาน (2) สำหรับผู้ฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิคชาวต่างชาติ ต้องจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง (3) สำหรับผู้ฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิคชาวต่างชาติที่ต้องปฏิบัติงานอันตรายเป็นประจำ ต้องทำการตรวจสอบสุขภาพเป็นกรณีพิเศษตามลักษณะงานในขณะที่ได้รับเข้าทำงาน หรือในขณะที่เปลี่ยนตำแหน่งการปฏิบัติงานหน้าที่ และหลังจากนั้น ด้วยการตรวจสอบสุขภาพภายใน 6 เดือนครั้ง (แล้วแต่กรณี) 	<p>ことが必要である。</p> <ul style="list-style-type: none"> • つり上げ荷重5トン以上のクレーンの運転の業務のうち床上で運転し、かつ、当該運転をする者が荷の移動とともに移動する方式のクレーンの運転の業務 <ul style="list-style-type: none"> → 床上操作式クレーン運転技能講習を修了した者 • 可燃性ガス及び酸素を用いて行う金属の溶接、溶断又は加熱の業務 <ul style="list-style-type: none"> → ガス溶接技能講習を修了した者 • 最大荷重1トン以上のフォークリフトの運転(道路上を走行させる運転を除く)の業務 <ul style="list-style-type: none"> → フォークリフト運転技能講習を修了した者 • つり上げ荷重1トン以上のクレーン、移動式クレーン、デリックの玉掛けの業務 <ul style="list-style-type: none"> → 玉掛け技能講習を修了した者 <p>4 健康管理の措置</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) 外国人技能実習生を雇入れる際、雇入れ時の健康診断を実施すること。 (2) 外国人技能実習生に対して1年以内ごとに1回、定期的に健康診断を実施すること。 (3) 有害な業務に常時従事する外国人技能実習生に対し、雇入れの際、当該業務への配置換えの際及びその後、6月以内に1回(例外あり)当該業務に係る特殊健康診断を実施すること。